

Nowe obowiązki środowiskowe od stycznia 2024 r.

Wraz z początkiem nowego, 2024 roku, zaczną obowiązywać istotne zmiany w przepisach dotyczących ochrony środowiska. Zmiany te wiążą się z nowymi obowiązkami dla przedsiębiorców, a ich niewypełnienie może skutkować dotkliwymi sankcjami. Z artykułu dowiesz się o wielu nowych przepisach, które zaczną obowiązywać od stycznia 2024 r. Już teraz warto przygotować się na nadchodzące w nowym roku obowiązki.

Nowymi obowiązkami od stycznia 2024 r. zostaną objęte m.in. następujące podmioty:

- prowadzący jednostki handlu detalicznego, hurtowego lub jednostki gastronomiczne, w których oferowane są kubki na napoje lub pojemniki na żywność wykonane z tworzyw sztucznych lub napoje lub żywność pakowane przez tych przedsiębiorców w te opakowania;
- pakujący i oferujący za pomocą urządzenia vendingowego napoje lub żywność w kubkach lub w pojemnikach wykonanych z tworzyw sztucznych;
- wprowadzający do obrotu niektóre produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych;
- wprowadzający do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne;
- prowadzący portowe urządzenia do odbioru odpadów lub inne równoważne systemy zbierania;
- uczestnicy rozpoczynającego się w Polsce przewozu niektórych odpadów niebezpiecznych;
- prowadzący działalność w zakresie podziemnego składowania odpadów;
- obowiązane do opłat za niektóre usługi wodne;
- prowadzący instalację objętą systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych tzw. ETS 1;
- tzw. „podmioty objęte regulacją” ETS 2.

Opisane w artykule obowiązki wynikają z następujących przepisów:

- ✓ [ustawy produktowej](#), tj. ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej;
- ✓ [ustawy SENT](#), tj. ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi;
- ✓ [Prawa geologicznego i górniczego](#), tj. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze;
- ✓ [Prawa wodnego](#), tj. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;
- ✓ [rozporządzenia 2018/2066](#) (tzw. MRR), tj. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy [2003/87/WE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniającego rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012.

1. Obowiązek pobierania opłaty za kubki i pojemniki jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych

(ustawa produktowa: art. 3b–3h i załącznik nr 6)

Od **1 stycznia 2024 r.** należy pobierać opłatę za wydanie opakowania jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, wymienionego w załączniku nr 6 do ustawy produktowej, tj. odpowiednio **kubka na napoje** (w tym jego pokrywki lub wieczka) lub **pojemnika na żywność**. Opłata ma być pobierana od użytkownika końcowego przez **przedsiębiorców**:

- ✓ **prowadzących jednostki handlu detalicznego, hurtowego lub jednostki gastronomiczne**, w których oferowane są ww. opakowania lub napoje lub żywność pakowane przez tych przedsiębiorców w te opakowania;
- ✓ **pakujących i oferujących za pomocą urządzenia vendingowego** napoje lub żywność w tych opakowaniach.

Wysokość opłaty pobieranej od użytkownika końcowego, zgodnie ze stawkami określonymi w [rozporządzeniu](#), wynosi:

- ✓ **0,20 zł** – w przypadku kubków na napoje, w tym ich pokrywek i wieczek;
- ✓ **0,25 zł** – w przypadku pojemników na żywność.

Przedsiębiorcy zobowiązani do pobierania tej opłaty mają także obowiązek:

- ✓ rejestracji tej działalności w BDO;
- ✓ prowadzenia (od 24.05.2023 r.) ewidencji liczby nabytych i wydanych użytkownikom końcowym jednorazowych kubków i pojemników w danym roku kalendarzowym i jej archiwizowania przez 5 lat; przy czym prowadzący więcej niż jedną jednostkę handlową lub gastronomiczną musi prowadzić tę ewidencję oddzielnie dla poszczególnych jednostek, a prowadzący urządzenia vendingowe – oddzielnie dla każdego województwa, w których one są eksploatowane;
- ✓ składania w terminie **do 15 marca** rocznego sprawozdania przez [BDO](#) (pierwszy raz do 15.03.2024 r. za okres od 24 maja do 31 grudnia 2023 r., ale o wysokości należnej opłaty pierwszy raz za rok 2024);
- ✓ przekazywania w terminie **do 15 marca** opłaty pobranej w poprzednim roku na rachunek prowadzony przez marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce jej pobrania (pierwszy raz do 15.03.2025 r. za rok 2024).

Ponadto **od 1 lipca 2024 r.** prowadzący jednostki handlu detalicznego, hurtowego lub jednostki gastronomiczne muszą zapewnić użytkownikom końcowym dostępność opakowań alternatywnych, tj. podobnych opakowań wytworzonych z materiałów innych niż tworzywo sztuczne (w tym innych niż tworzywa sztuczne ulegające biodegradacji) lub opakowań wielokrotnego użytku.

2. Obowiązek ponoszenia opłaty za zbieranie, uprzątnięcie, transport i przetwarzanie odpadów powstałych z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych

(ustawa produktowa: art. 3k–3n, załącznik nr 9)

W załączniku nr 9 do ustawy produktowej określono następujące produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych objęte **rozszerzoną odpowiedzialnością producenta (ROP)**:

- ✓ w sekcji I:
  - **pojemniki na żywność** przeznaczoną do bezpośredniego spożycia, zazwyczaj spożywaną bezpośrednio z pojemnika i gotową do spożycia bez dalszej obróbki, w tym pojemniki na żywność

- o typu fast food lub na inne posiłki gotowe do bezpośredniego spożycia, z wyjątkiem pojemników na napoje, talerzy oraz paczek i owijek zawierających żywność;
- o **paczki i owijki** wykonane z elastycznych materiałów, zawierające żywność przeznaczoną do bezpośredniego spożycia z paczki lub owijki bez żadnej dalszej obróbki;
- o **pojemniki na napoje** o pojemności **do 3 l**;
- o **kubki na napoje**, w tym ich pokrywki i wieczka;
- o lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego (tzw. „zrywki”);
- ✓ w sekcji II:
  - o **chusteczki nawilżane**,
  - o **balony**, z wyjątkiem balonów do użytku przemysłowego lub innych profesjonalnych zastosowań, które to balony nie są rozprowadzane wśród konsumentów.
- ✓ w sekcji III:
  - o **wyroby tytoniowe z filtrami** zawierającymi tworzywa sztuczne i filtry zawierające tworzywa sztuczne sprzedawane do używania łącznie z wyrobami tytoniowymi.

Od **1 stycznia 2024 r.** przedsiębiorca wprowadzający te produkty do obrotu jest obowiązany do **ponoszenia corocznej opłaty** na pokrycie kosztów uprzątkowania oraz transportu i przetwarzania odpadów powstałych z produktów tego samego rodzaju jak odpady powstałe z produktów, które wprowadził do obrotu.

Opłata ta ponoszona przez przedsiębiorcę wprowadzającego do obrotu produkty wymienione w sekcjach I i III załącznika nr 9 będzie przeznaczona ponadto na pokrycie kosztów zbierania odpadów powstałych z produktów tego samego rodzaju, które wprowadził do obrotu, pozostawionych w publicznych systemach zbierania odpadów, w tym na pokrycie kosztów utworzenia i utrzymania tych systemów, transportu tych odpadów i ich przetwarzania.

Opłatę tę oblicza się jako iloczyn stawki opłaty oraz odpowiednio masy albo liczby wprowadzonych do obrotu w danym roku kalendarzowym przez danego przedsiębiorcę produktów. Zgodnie z [rozporządzeniem](#) stawka opłaty wynosi:

- ✓ 0,10 zł za 1 kg produktów, o których mowa w sekcji I załącznika nr 9;
- ✓ 0,01 zł za sztukę produktów, o których mowa w sekcjach II i III załącznika nr 9 (za sztukę tych produktów uznaje się produkty umieszczone łącznie w opakowaniach jednostkowych, w których te produkty są oferowane użytkownikom końcowym).

Opłatę należy wnieść **do 15 marca** roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, którego dotyczy opłata (**pierwszy raz do 15.03.2025 r. za rok 2024**) na odrębny rachunek bankowy prowadzony przez marszałka województwa.

Przedsiębiorca wprowadzający do obrotu produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienione w załączniku nr 9 do ustawy produktowej ma także obowiązek:

- ✓ rejestracji tej działalności w BDO, wniesienia opłaty rejestrowej i w następnych latach opłaty rocznej, umieszczania numeru rejestrowego na dokumentach sporządzanych w związku z tą działalnością;
- ✓ prowadzenia (od 24.05.2023 r.) ewidencji tych produktów wprowadzonych do obrotu w danym roku kalendarzowym i jej archiwizowania przez 5 lat;
- ✓ składania **do 15 marca** rocznego sprawozdania przez BDO (pierwszy raz do 15.03.2024 r. za okres od 24 maja do 31 grudnia 2023 r., ale o wysokości należnej opłaty pierwszy raz za rok 2024).

3. Obowiązek finansowania publicznych kampanii edukacyjnych

(ustawa produktowa: art. 11b, załącznik nr 10)

Obowiązkiem finansowania publicznych kampanii edukacyjnych **od 1 stycznia 2024 r.** są objęci przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu:

- ✓ **produkty jednorazowego użytku z tworzywa sztucznych** wymienione w pkt 5-9 załącznika nr 10 do ustawy produktowej, tj.:
  - wyroby tytoniowe z filtrami zawierającymi tworzywa sztuczne i filtry zawierające tworzywa sztuczne sprzedawane do używania łącznie z wyrobami tytoniowymi;
  - chusteczki nawilżane, tj. uprzednio nawilżone chusteczki przeznaczone do higieny osobistej i uprzednio nawilżone chusteczki do użytku domowego;
  - balony, z wyjątkiem balonów do użytku przemysłowego lub innych profesjonalnych zastosowań, które to balony nie są rozprowadzane wśród konsumentów;
  - lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego (zrywki);
  - podpaski higieniczne, tampony oraz aplikatory do tamponów.
- ✓ **narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne.**

Publiczne kampanie edukacyjne mają na celu podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami powstałymi z ww. produktów oraz wspomaganie osiągnięcia wysokiego poziomu selektywnego zbierania tych odpadów. Mogą być realizowane poprzez wykorzystanie środków masowego przekazu, ulotek, broszur informacyjnych i plakatów oraz organizowanie konkursów, konferencji i akcji o charakterze informacyjno-edukacyjnym. Powinny w szczególności uwzględniać informowanie społeczeństwa o:

- ✓ dostępności alternatywnych produktów wielokrotnego użytku i metod gospodarowania odpadami powstałymi z ww. produktów;
- ✓ dobrych praktykach w zakresie należytego gospodarowania odpadami;
- ✓ wpływie zaśmiecania oraz nieodpowiedniego unieszkodliwiania odpadów powstałych z ww. produktów, w szczególności środowisko morskie oraz sieci kanalizacyjne.

Opłata na publiczne kampanie edukacyjne stanowi iloczyn stawki oraz odpowiednio masy lub liczby sztuk wprowadzonych do obrotu produktów. Stawka opłaty wynosi:

- ✓ 0,05 zł za 1 kg wprowadzonych do obrotu lekkich toreb na zakupy (zrywek) oraz narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne;
- ✓ 0,01 zł za 10 sztuk wprowadzonych do obrotu wyrobów tytoniowych z filtrami zawierającymi tworzywa sztuczne i filtrów zawierających tworzywa sztuczne sprzedawanych do używania łącznie z wyrobami tytoniowymi;
- ✓ 0,01 zł za sztukę wprowadzonych do obrotu chusteczek nawilżanych, balonów, podpasek higienicznych, tamponów oraz aplikatorów do tamponów.

Przy czym za sztukę ww. produktów uznaje się produkty umieszczone łącznie w opakowaniach jednostkowych, w których te produkty są oferowane użytkownikom końcowym.

Przedsiębiorca wprowadzający do obrotu ww. produkty:

- ✓ w terminie **do 1 marca** roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, którego dotyczy opłata (**pierwszy raz do 1.03.2025 r. za rok 2024**) przeznacza kwotę w wysokości obliczonej opłaty na prowadzenie publicznych kampanii edukacyjnych lub
- ✓ w terminie **do 15 marca** roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, którego dotyczy opłata (**pierwszy raz do 15.03.2025 r. za rok 2024**) wnosi opłatę na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego,

z tym że obowiązek finansowania kampanii edukacyjnych dotyczący wyrobów tytoniowych z filtrami i filtrów realizuje się wyłącznie poprzez wniesienie opłaty.

Z obowiązku finansowania publicznych kampanii edukacyjnych są zwolnieni przedsiębiorcy, w przypadku których wysokość obliczonej opłaty w danym roku kalendarzowym nie przekracza 10 zł.

Do 15 marca (pierwszy raz do 15.03.2025 r. za rok 2024) – przedsiębiorca w sprawozdaniu przez BDO obowiązany jest do podania informacji o przeprowadzonych publicznych kampaniach edukacyjnych wraz ze wskazaniem wysokości środków przeznaczonych na ten cel lub wysokości opłat.

4. Obowiązki związane z wprowadzaniem do obrotu narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne

(ustawa produktowa: art. 8d i 11b)

Od **1 stycznia 2024 r.** przedsiębiorca wprowadzający do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne ma nowe obowiązki dotyczące:

- ✓ prowadzenia ewidencji,
- ✓ selektywnego zbierania odpadów,
- ✓ [finansowania publicznych kampanii edukacyjnych](#).

Obowiązki te nie dotyczą przedsiębiorcy wprowadzającego do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne i prowadzącego działalność połowową w rozumieniu art. 4 pkt 28 rozporządzenia nr [1380/2013](#).

Ewidencja ma być prowadzona w postaci papierowej albo elektronicznej, zgodnie z formatem zgłaszania danych określonym w decyzji Komisji (UE) [2021/958](#), i musi zawierać informacje o:

- ✓ masie wprowadzonych do obrotu w danym roku kalendarzowym narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne oraz
- ✓ masie zebranych w danym roku kalendarzowym narzędzi połowowych stanowiących odpady zawierających tworzywa sztuczne.

Dane zawarte w ewidencji należy przechowywać przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego informacje dotyczą.

Od 2024 r. przedsiębiorca wprowadzający do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne musi osiągać minimalne roczne **poziomy zbierania** do celów recyklingu narzędzi połowowych stanowiących odpady zawierających tworzywa sztuczne. Wymagany w 2024 r. wagowy poziom zbierania odpadów wynosi co najmniej 5%.

Osiągnięty poziom zbierania określa się na podstawie [zaświadczenia](#) wydanego przez przedsiębiorcę prowadzącego portowe urządzenia do odbioru odpadów lub inne równoważne systemy zbierania. Przedsiębiorca prowadzący do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne musi wystąpić z wnioskiem o wydanie takiego zaświadczenia za poprzedni rok kalendarzowy za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO, w terminie do końca lutego roku następnego (pierwszy raz do końca lutego 2025 r.). Zaświadczenie zostanie wydane w zamian za finansowanie kosztów selektywnego zbierania, transportu i przetwarzania dostarczonych narzędzi połowowych stanowiących odpady zawierających tworzywa sztuczne.

W przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu zbierania przedsiębiorca wprowadzający do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne jest obowiązany wnieść **opłatę produktową** w terminie do 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, którego dotyczy opłata (po raz pierwszy do 31.03.2025 r. za rok 2024) na rachunek urzędu marszałkowskiego.

Przedsiębiorca wprowadzający do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne ma także obowiązek:

- ✓ rejestracji tej działalności w BDO, wniesienia opłaty rejestrowej i w następnych latach opłaty rocznej, umieszczenia numeru rejestrowego na dokumentach sporządzanych w związku z tą działalnością;
- ✓ składania **do 15 marca** rocznego sprawozdania przez BDO (pierwszy raz do 15.03.2025 r. za rok 2024) o masie wprowadzonych do obrotu narzędzi połowowych, masie zebranych, osiągniętym poziomie zbierania i o wysokości należnej opłaty produktowej, o przeprowadzonych publicznych kampaniach edukacyjnych wraz ze wskazaniem wysokości środków przeznaczonych na ten cel lub wysokości opłat.

5. Obowiązek sporządzenia zaświadczenia o zebranych narzędziach połowowych stanowiących odpady zawierających tworzywa sztuczne

(ustawa produktowa: art. 8d)

Od **1 stycznia 2024 r.** przedsiębiorca **prowadzący portowe urządzenia do odbioru odpadów** lub inne równoważne systemy zbierania ma obowiązek sporządzać zaświadczenia o zebranych narzędziach połowowych stanowiących odpady zawierających tworzywa sztuczne. Zaświadczenie jest sporządzane na wniosek przedsiębiorcy wprowadzającego do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne. Zaświadczenie musi zawierać informacje wskazane w art. 8d ust. 13 ustawy produktowej.

Zaświadczenie należy sporządzać za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO i udostępnić poprzez BDO w terminie 7 dni od dnia wpłynięcia wniosku (pierwszy raz w roku 2025):

- ✓ przedsiębiorcy wprowadzającemu do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne,
- ✓ marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia działalności.

Przedsiębiorca wprowadzający do obrotu narzędzia połowowe zawierające tworzywa sztuczne musi od 2024 r. osiągać minimalne roczne poziomy zbierania do celów recyklingu narzędzi połowowych stanowiących odpady zawierających tworzywa sztuczne. Wydane zaświadczenia potrzebne mu są do wykazania, jaki osiągnął poziom zbierania odpadów. Wniosek o wydanie zaświadczenia za poprzedni rok kalendarzowy składa za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO w terminie do końca lutego roku następnego (pierwszy raz do końca lutego 2025 r.).

6. Obowiązek zgłaszania do SENT przewozu niektórych odpadów niebezpiecznych

(ustawa SENT: art. 5)

Od **12 stycznia 2024 r.** uczestnik rozpoczynającego się w Polsce przewozu odpadów niebezpiecznych wymienionych w [rozporządzeniu](#) ma obowiązek zgłaszać do [SENT](#) ich przewóz, jeżeli masa brutto przesyłki tych odpadów będzie równa lub większa niż 1000 kg lub jej objętość będzie równa lub większa niż 1000 litrów.

Obowiązkiem monitorowania przewozu (SENT) objęto 11 rodzajów (kodów) odpadów niebezpiecznych:

- ✓ 08 01 11* – odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne,
- ✓ 08 01 13* – szlamy z usuwania farb i lakierów zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne,

- ✓ 08 01 15* – szlamy wodne zawierające farby i lakiery zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne,
- ✓ 08 01 17* – odpady z usuwania farb i lakierów zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne,
- ✓ 08 01 19* – zawiesiny wodne farb lub lakierów zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne,
- ✓ 08 01 21* – zmywacz farb lub lakierów,
- ✓ 08 03 12* – odpady farb drukarskich zawierające substancje niebezpieczne,
- ✓ 08 03 14* – szlamy farb drukarskich zawierające substancje niebezpieczne,
- ✓ 08 04 09* – odpadowe kleje i szczeliwa zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne,
- ✓ 08 04 13* – uwodnione szlamy klejów lub szczeliw zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne,
- ✓ 08 04 15* – odpady ciekłe klejów lub szczeliw zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne.

Ww. odpady są objęte obowiązkiem zgłaszania do SENT tylko w przypadku przewozu realizowanego na podstawie art. 5 ustawy SENT, tj. w przypadku przewozu takiego towaru rozpoczynającego się w Polsce i kończącego się na lub poza terytorium Polski. Obowiązku tego nie stosuje się natomiast do odpadów, których przewóz jest realizowany na podstawie art. 6 (przywóz do Polski) i art. 7 (przewóz przez terytorium Polski) ww. ustawy oraz objętych procedurą celną tranzytu.

Obowiązkiem zgłaszania przewozu tych odpadów do SENT są objęci:

- ✓ **podmiot wysyłający** te odpady, który przed rozpoczęciem przewozu musi przesłać do rejestru SENT zgłoszenie, uzyskać numer referencyjny dla tego zgłoszenia i przekazać ten numer przewoźnikowi i podmiotowi odbierającemu;
- ✓ **przewoźnik**, który uzupełnia zgłoszenie w SENT;
- ✓ **podmiot odbierający**, który zamyka zgłoszenie (potwierdza odbiór towaru).

Jednocześnie nadal należy zgłaszać do SENT przewóz przywożonych do Polski i przewożonych przez teren Polski odpadów w międzynarodowym obrocie odpadami (z pewnymi wyjątkami), bez względu na ich ilość w przesyłce, które podlegają przepisom rozporządzenia (WE) [1013/2006](#).

7. Obowiązek przekazywania wyników monitoringu podziemnego składowiska odpadów

(Prawo geologiczne i górnicze: art. 125 ust. 6a)

Prowadzący działalność w zakresie podziemnego składowania odpadów jest obowiązany **od dnia uzyskania koncesji** do przekazywania corocznie, w terminie do dnia 31 stycznia (**po raz pierwszy do 31 stycznia 2024 r.** za rok 2023), państwowej służbie geologicznej wyników monitoringu podziemnego składowiska odpadów za rok poprzedni.

Wyniki monitoringu należy przekazywać państwowej służbie geologicznej na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, opatrzonym odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Celem prowadzenia monitoringu podziemnego składowiska odpadów jest:

- ✓ porównanie stanu środowiska z jego pierwotnym stanem określonym w dokumentacji geologicznej,
- ✓ ewidencja ilości i składu odpadów składowanych w podziemnym składowisku odpadów.

Zakres, sposób i warunki prowadzenia monitoringu podziemnego składowiska odpadów określa [rozporządzenie](#), zgodnie z którym monitoring należy prowadzić w trzech fazach:

- ✓ przedeksploatacyjnej – obejmującej okres do uzyskania koncesji na podziemne składowanie odpadów;
- ✓ **eksploatacyjnej** – obejmującej okres **od dnia uzyskania koncesji** na podziemne składowanie odpadów do dnia uzyskania decyzji o jej cofnięciu lub wygaśnięciu;
- ✓ poeksploatacyjnej – obejmującej okres nie krótszy niż 30 lat, licząc od dnia uzyskania decyzji o wygaśnięciu lub cofnięciu koncesji na podziemne składowanie odpadów.

8. Obowiązek zamieszczania dodatkowych informacji w kwartalnych oświadczeniach przekazywanych Wodom Polskim

(Prawo wodne: art. 552 ust. 2ha, 2p, 2r i 2s)

Podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za usługi wodne jest obowiązany do złożenia oświadczenia za poprzedni kwartał, zgodnie ze wzorami zamieszczonymi w BIP na stronie podmiotowej Wód Polskich:

- ✓ Wodom Polskim – w celu ustalenia wysokości opłat, o których mowa w art. 272 ust. 1–7 i 9 oraz art. 275 ust. 8 pkt 6 Prawa wodnego,
- ✓ wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta – w celu ustalenia wysokości opłaty z tytułu zmniejszenia naturalnej retencji terenowej, o której mowa w art. 272 ust. 8 Prawa wodnego.

Oświadczenie musi zawierać informacje niezbędne do naliczenia opłat określonych w art. 552 Prawa wodnego. W kwartalnych oświadczeniach składanych **za lata 2024–2026** należy podawać, zgodnie z art. 552 ust. 2ha, 2p, 2r i 2s, dodatkowo **nowe informacje** (pierwszy raz należy je uwzględnić w oświadczeniu **za I kwartał 2024 r.** składanym **do 30 kwietnia 2024 r.**):

- ✓ **w przypadku przelewów do wód z kanalizacji deszczowej lub komunalnej kanalizacji ogólnospławnej** – informacje o terminach, w których doszło do uruchomienia przelewu;
- ✓ **w przypadku pomp ciepła i akumulatorów ciepła warstwy wodonośnej, które pobierają, wykorzystują, a następnie odprowadzają do wód lub tej samej warstwy wodonośnej wodę w tej samej ilości i nie pogorszonej jakości, z wyjątkiem zmiany jej temperatury:**
  - informacje o ilości [MWh] energii cieplnej wyprodukowanej lub pobranej w instalacji;
  - informacje o ilości [m³] wód podziemnych lub wód powierzchniowych pobranych bezzwrotnie na potrzeby technologiczne, nieprzeznaczonych wprost do produkcji energii cieplnej;
  - informacje o ilości [m³] wprowadzanych do wód lub ziemi wód pochodzących z pomp ciepła lub akumulatorów ciepła warstwy wodonośnej, wraz z informacją o ich temperaturze, odczytaną z urządzeń pomiarowych lub oszacowaną na podstawie obserwacji, analiz lub kalkulacji związanych z parametrami charakteryzującymi wydajność lub moc urządzenia;
- ✓ **w przypadku zakładu odprowadzającego ścieki o zwiększonym zasoleniu:**
  - informacje o systemie retencyjno-dozującym – jeżeli podmiot korzysta z takiego systemu, w tym o lokalizacji i pojemności zbiorników, które wchodzi w skład tego systemu, a także liczbie następujących po sobie dni, w których podmiot może wstrzymać zrzut ścieków przemysłowych lub wód pochodzących z odwodnienia jego zakładów górniczych w okresach suszy hydrologicznej;

- o informacje o systemie oczyszczania lub podczyszczania ścieków zasolonych – jeżeli podmiot korzysta z tego systemu, w tym ilości ścieków przemysłowych zawierających chlorki i siarczany lub wód pochodzących z odwodnienia zakładów górniczych, które są oczyszczane lub podczyszczane w tym systemie, i parametrach technicznych tego systemu.

9. Obowiązek uwzględnienia zmian dotyczących monitorowania i raportowania w zakresie ETS 1

(rozporządzenie MRR: art. 18, załącznik X i Xa)

Prowadzący instalację objętą systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (tzw. **ETS 1**, tj. obejmującą działalność wymienioną w załączniku I do dyrektywy [2003/87/WE](#)), musi uwzględnić zmiany rozporządzenia MRR, które należy stosować **od 2024 r.**, m.in.:

- ✓ **wzrost ceny referencyjnej** do obliczenia korzyści (gdy stosowanie określonej metodyki monitorowania prowadziłoby do nieracjonalnych kosztów) z **20 euro do 80 euro** za jedno uprawnienie do emisji;
- ✓ **wzrost progów do kwalifikacji środków** dotyczących udoskonalenia metodyki monitorowania instalacji do prowadzących do nieracjonalnych kosztów w okresie sprawozdawczym:
  - o **z 500 euro do 1000 euro** w przypadku instalacji o niskim poziomie emisji,
  - o **z 2000 euro do 4000 euro** w przypadku pozostałych instalacji;
- ✓ **zmianę częstotliwości składania raportów** w zakresie udoskonaleń w metodyce monitorowania:
  - o w przypadku instalacji kategorii A, do dnia 30 czerwca co 5 lat (zamiast co 4 lata),
  - o w przypadku instalacji kategorii B, do dnia 30 czerwca co 3 lata (zamiast co 2 lata),
  - o w przypadku instalacji kategorii C, do dnia 30 czerwca co 2 lata (zamiast co rok);
- ✓ **obowiązek przekazywania właściwemu organowi danych dotyczących frakcji biomasy w węglu** zawartym w strumieniach materiałów, jeżeli:
  - o prowadzący instalację oblicza wielkości emisji z zastosowaniem metodyki bilansu masowego,
  - o jako materiał wsadowy lub paliwo wykorzystuje biomasę spełniającą wymogi określone w art. 38 ust. 5 rozporządzenia MRR, tj. spełniającą KZR (kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych),
  - o materiały wyjściowe zawierają węgiel;
- ✓ wprowadzenie zapisów dotyczących wyznaczania zawartości biogazu związanego w paliwie w przypadku transferów pomiędzy instalacjami;
- ✓ wprowadzenie zapisów dotyczących określania frakcji biomasy gazu ziemnego otrzymanego z sieci gazowej, do której dodano biogaz.

Od **1 lipca 2024 r.**, operator systemu ETS 1 dla każdego zakupionego paliwa powinien gromadzić informacje wymienione w załączniku Xa do MRR, które dotyczą paliw zdefiniowanych w art. 3 lit. af dyrektywy, tj. paliw silnikowych lub paliw do ogrzewania, lub do produkcji energii elektrycznej. Raport zawierający te informacje będzie musiał dołączyć do rocznego raportu na temat wielkości emisji.

Ponadto od **1 stycznia 2024 r. instalacje spalania odpadów komunalnych > 20 MW są częściowo objęte zakresem ETS 1** – wyłącznie do celów monitorowania, raportowania, weryfikacji i akredytacji (bez zezwolenia i obowiązku rozliczania emisji tj. umarzania uprawnień). Do dnia 31 marca każdego roku (pierwszy raz **do 31 marca 2025 r.**) prowadzący taką instalację muszą przedłożyć właściwemu organowi raport na temat wielkości emisji wraz ze sprawozdaniem z weryfikacji przeprowadzonej zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) [2018/2067](#).

10. Obowiązek monitorowania i raportowania emisji CO₂ ze spalania paliw przez podmioty objęte regulacją ETS 2

(rozporządzenie MRR: rozdz. VIIa i VIIIb, załącznik X i Xb)

Od **1 stycznia 2024 r.** tzw. „podmiot objęty regulacją”, tj. podmiot wykonujący działalność wymienioną w załączniku III do dyrektywy 2003/87/WE, ma nowe obowiązki dotyczące monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych ze spalania paliw. Obowiązki te wynikają z wprowadzenia nowego, odrębnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (tzw. **ETS 2**) ze spalania paliw w sektorze budowlanym, sektorze transportu drogowego i sektorach dodatkowych.

ETS 2 dotyczy emisji CO₂ ze spalania paliw zdefiniowanych w art. 3 lit. af ww. dyrektywy, tj. paliw silnikowych lub paliw do ogrzewania, lub do produkcji energii elektrycznej. Wprowadzenie systemu ETS2 będzie obowiązywać od 1 stycznia 2025 r., jednak niektóre obowiązki należy realizować już od 2024 r., gdyż pierwszy raport na temat wielkości emisji (informacje określone w sekcji 4 załącznika X do rozporządzenia MRR) trzeba złożyć do 30 kwietnia 2025 r. za rok 2024. Ponadto do tego raportu trzeba dołączyć raport zawierający informacje wymienione w załączniku Xb do MRR dotyczący każdego zakupionego paliwa.

Jak nie przegapić nowych obowiązków środowiskowych?

Aby być na bieżąco z obowiązkami środowiskowymi warto skorzystać z e-usługi **Terminarz środowiskowy** zamieszczonej na platformie [ekostrateg.com](#). Jest to niezwykle pomocne narzędzie do monitorowania obowiązków wynikających z przepisów ochrony środowiska lub nałożonych na podmiot decyzjami administracyjnymi. W Terminarzu znajdziesz obowiązki środowiskowe podzielone na następujące komponenty:

P – Powietrze

GO – Gospodarka odpadami

WŚ – Woda i ścieki

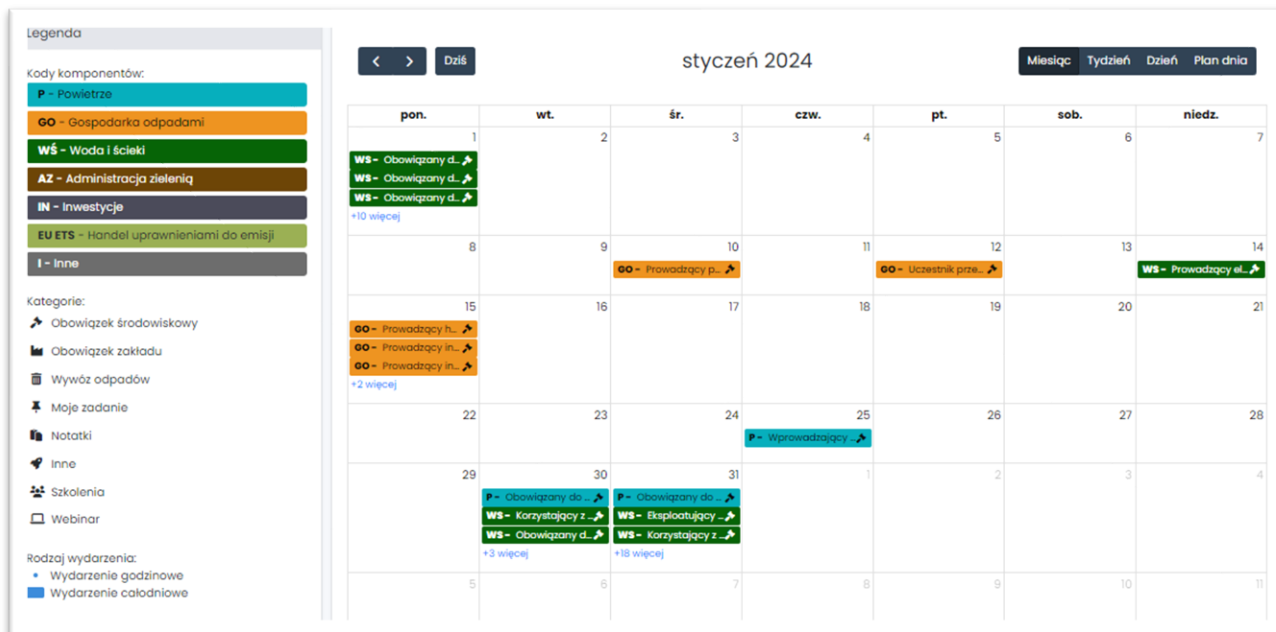
AZ – Administracja zielenią

IN – Inwestycje

EU ETS – Handel uprawnieniami do emisji

I – Inne

Filtrowanie wg powyższych komponentów ułatwi ci wybór obowiązków istotnych dla twojej działalności. Każdy obowiązek jest opisany w wyczerpujący, ale jednocześnie zwięzły i zrozumiały sposób, a 2 tygodnie przed upływem czasu na jego spełnienie albo przed jego rozpoczęciem dostaniesz przypomnienie o nim.

Rysunek 1 Strona główna Terminarza – widok kalendarza

W Terminarzu znajdziesz wszystkie informacje niezbędne do wykonania danego obowiązku, wraz z podstawą prawną i niezbędnymi linkami. Pomoże ci to usprawnić pracę i zrealizować wymagane obowiązki w terminie. Dzięki temu podczas audytu lub kontroli organów administracji bez problemu wykażesz, że twoja działalność jest zgodna z przepisami ochrony środowiska i unikniesz ewentualnych kar.

Szukasz serwisu prawnego prezentującego informacje prawne i nowości branżowe o ochronie środowiska?

Przetestuj [serwis Ekwiedza](#) za darmo przez 21 dni

Opracowanie jest własnością serwisu [Ekwiedza](#), którego właścicielem jest [Atmoterm S.A.](#)

Znasz nasze media społecznościowe?
Zachęcamy do ich odwiedzenia